

Dievas griežtai auklėja, ką myli, ir plaka kiekvieną sūnų, kurį priglaudžia /Hbr 12, 6/

2016 m. liepa Vilniaus ev. reformatų parapijos tarybos informacinis leidinys Nr. 7 (168)

Leidžiamas nuo 1998 m. lapkričio mėn. ISSN 2029-512X (internete ISSN 2424-4341)

MEDININKŲ TRAGEDIJOS 25-OSIOS METINĖS Liepos 31 d. Medininkų tragedijos 25-ųjų metinių minėjimas prie memorialo žuvusiems pareigūnams

Teisingasis teisėjas

Vargu, ar šiame pasaulyje įmano ma sutikti visiškai teisingą teisėją. Esu tvirtai įsitikinęs – neįmanoma. Net patys nešališkiausi žmonės yra riboti. Jų sprendimus nulemia daugybė sąlygų. Visada yra galimybė ko nors nepastebėti ar ką neteisingai suprasti. Nė vieno žmogaus nėra tobulo.

Vis dėlto galime pasvarstyti, kaip teistų visiškai teisingas teisėjas. Turbūt akivaizdu, kad jis skriaudiko nepaleistų nenubausto ir vagiui priteistų atlyginti padarytą žalą. Vargu ar teisėją vadintume teisingu

ir geru, jeigu jis mus skriaudusį žmogų paleistų iš teismo salės, neatsižvelgdamas į mums padarytą skriaudą. Teisingas ir geras teisėjas negali atleisti skolininko nuo skolos grąžinimo. Pabandykite įsivaizduoti, kaip vertintumėte teisėją, kuris teisiu pripažino žmogų, pasiskolinusį iš jūsų pinigų ir nesutinkantį jų grąžinti nei sutartu laiku, nei kada nors vėliau.

Tokio teisėjo nevadintumėte teisingu.

Kaip tada Dievas, būdamas teisingas ir geras Teisėjas, gali žmonėms

atleisti jų nuodėmes? Žmogus smurtavo, vogė, prievartavo, žudė, bet po to atgailavo, ir Teisingasis Teisėjas ne tik jo nenubaudė, bet ir pripažino teisiu. Tai gal tada darykime visoki blogį? Vis tiek Dievas atleis. Juk Jis geras.

Kai Kūrėjas peržengia teisingumą, kaip Jis gali teisti? Jeigu visatoje nėra galutinio įvertinimo – paskutinio teismo, kuriame už kiekvieną nusikaltimą bus teisingai nubausta, o kiekvienas geras darbas atlygintas, tuomet nėra prasmės laikytis bendrabūvio taisyklių. Kas stipresnis, to ir teisybė.

Tuomet teisūs tironai bei cinikai – stipriajam viskas leistina, o nuskriaustieji, sumuštieji, išniekinieji – trąša stipriesiems.

Nei vilties, nei ateities, tik nesi- baigianti savivalė. Jeigu nėra Teisingojo Teisėjo – viskas beprasmiška. Netenka prasmės įstatymų laikymasis ir rūpestis silpnaisiais.

O jeigu Jis yra, tai kaip įmanoma atleisti nusikaltusiems? Kas padengė įsiskolinusių skolas ir patenkino teisingumo reikalavimus? Kas išgėrė Teisingojo Teisėjo rūstybės taurę?

Kristus vieną kartą kentėjo už nuodėmes, teisusis už neteisiuosius, kad mus nuvestų pas Dievą <...> Jis pats savo kūne užnešė mūsų nuodėmes ant medžio, kad mirę nuodėmės, gyventume teisumui (Apaštalo Petro Pirmojo laiško 3 skyriaus 18 eilutė ir 2 skyriaus 24 eilutė).

**Gabrielius Lukošius,
Bendrijos Tikėjimo žodis
vyr. pastorius
2016-07-29**

Perspausdinta iš www.evangelija.lt

BUDĖKIME DĖL SANTARVĖS IR TAIKOS

Jei Viešpats nestato namų, veltui triūsia tie, kurie stato.
Jei Viešpats nesaugo miesto, veltui budi sargai /Ps 127,1/.

Liepos 31-ąją sukako 25-eri metai nuo to laiko, kai Medininkų pasienio poste buvo žiauriai nužudyti Lietuvos Respublikos sieną saugoję pareigūnai. Tragedijos minėjimo renginiai tradiciškai vyko Vilniuje ir prie Medininkų memorialo.

Išvakarėse Vilniaus ev. reformatų bažnyčioje jau trečią kartą rinkosi vilniečiai į atminimo ir maldos vakarą *Budėkime dėl santarvės ir taikos*, skirtą pagerbti žuvusius pareigūnus Medininkų poste. Į jį atvyko Muitinės departamento prie LR FM generalinis direktorius Arūnas Adomėnas, Vilniaus teritorinės muitinės pareigūnai, žuvusiųjų giminės, draugai, bendradarbiai.

Į atminimo vakarą atvyko ir drauge meldėsi dvasininkai: Romos katalikų arkivyskupas metropolitas Gintaras Grušas, Lietuvos ev. liuteronų kunigas Ričardas Dokšas. Pamaldas laikė Lietuvos ev. reformatų generalinis superintendentas kun. Tomas Šernas ir vicesuperintendentas kun. Raimondas Stankevičius.

Vakare taip pat kalbėjo pirmasis atkurtosios Lietuvos muitinės vadovas Valerijonas Valickas, daugelio nevyriausybinių patriotinių organizacijų atstovas Saulius Povilaitis.

Savo kūrybos kūrinius, skirtus žuvusiems draugams, akompanuojant gitara, atliko Klaipėdos teritorinės muitinės Šiaulių I kategorijos posto pamainos viršininkas Antanas Karnišauskas.

Nepriklausomybės gynėjų sąjungos valdybos pirmininkas Arnoldas Kulikauskas šios sąjungos įsteigtais medaliais po mirties apdovanojo Medininkuose žuvusius pareigūnus ir vienintelį likusį gyvą, tada – muitinės pareigūną, dabar – LERB gen. superintendentą kun. Tomą Šerną.

Atminimo vakaro nuostabią atmosferą sukūrė muzikantai: vargonininkė Gražina Petrauskaitė ir smuikininkai Artūras Šilalė su dukra Rugile Šilalyte.

Sekmadienį, liepos 31 d., kaip visada, vyko iškilmingas žuvusiųjų pagerbimas Medininkų pasienio kontrolės poste prie memorialo žuvusiems 1991 metų liepos 31 d. Kalbėjo LR Seimo pirmininkė Loreta

Antanas Karnišauskas

Graužinienė, Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos – Atkuriamojo Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis, žuvusio kelių policijos pareigūno Juozo Janonio sūnus Evaldas, pasekęs tėvo pėdomis ir tapęs kelių policininku. ►

► Pasibaigus ceremoniai pareigūnų žūtis vietoje – Medininkuose, dvidešimt penktą kartą surengtas bėgimas *Medininkai – Vilnius*, kurio startas – prie Medininkų memorialo, finišas – prie Antakalnio kapinių Vilniuje, kur palaidoti žuvusieji. Estafetinio bėgimo trasa, kurios ilgis 35 kilometrai, tarsi sujungia žiaurių žudynių vietą su jų amžinojo poilsio vieta. Čia, Vilniaus Anta-

kalnio kapinėse, įvyko baigiamasis iškilmingas Medininkų didvyrių pagerbimas.

Visuose renginiuose dalyvavo, kalbėjo vienintelis likęs gyvas Medininkų žudynių liudininkas, buvęs muitinės pareigūnas, LERB gen. superintendentas kun. Tomas Šernas.

„V.r.ž.“ inf.

Ceremonija Prahoje žymi Jano Huso minėjimo metų pabaigą

Čekijos televizija (CT2) 2016 m. liepos 6 d., popiet, skyrė 90 minučių programai apie liturginę nacionalinių ir religinių lyderių atmintį – tarp jų svarbiausi yra reformatoriai Janas Husas (Jan Hus) ir Jeronimas Pragiškis (Jerome of Prague), kurie 1415 metais buvo sudeginti ant laužo kaip eretikai, o šiandien minimi kaip tikėjimo, intelekto ir laisvės kankiniai bei kovotojai.

Ekumeninės bendros maldos pamaldos buvo transliuojamos iš Betliejaus koplyčios Prahoje – su Husu glaudžiai susijusios maldų ir mokymo vietos. *Jis buvo kviečiamas į koplyčią pagal jo pareigas universitete*, – prieš pamaldas paaiškino Čekoslovakijos Husitų Bažnyčios kunigė Martina Viktorie Kopecká. – *Jis ragino melstis čekų kalba Betliejaus koplyčioje.*

Kopecká, Šv. Mikalojaus bažnyčios Prahos Senamiesčio aikštėje kunigė, dirba kaip ECHOS jaunimo komisijos moderatorė ir dar dirba Pasaulinės Bažnyčių Tarybos centriniame bei vykdomajame komitetuose. Ji buvo viena iš vadovų Betliejaus koplyčioje skaitant Šventojo Rašto pamokymą iš Zacharijaus pranašystės.

Tarp kitų vadovų buvo kunigė Libuse Roytova, vyskupas Jan Hradl iš Bratislavos, vyskupas Filip Stojdl iš Pilzeno, Čekoslovakijos Husitų Bažnyčios patriarchas Tomáš Butta ir grupė atstovų iš Čekijos Respublikos bažnyčių bei regioninių ir pasaulinių ekumeninių organizacijų. Pamaldas pagyvino miesto muzikiniai ansambliai, spalvinga sargyba su gausybe įvairių vėliavų simbolizavo bažnyčios, valstybės ir kultūrinių grupių pagarbą.

Kun. Martina Viktorie Kopecká

Liepos šeštoji, Huso sudeginimo ant laužo diena, švenčiama kaip nacionalinė šventė pagerbiant drąsą, kurią jis parodė atskleidamas giliai susiskaldžiusios Bažnyčios machinacijas ir gindamas savo gimtosios Bohemijos kunigaikštystės žmonių teises.

Patriarchas Tomáš Butta charakterizavo Husą kaip *epinę ir pranašišką figūrą, tačiau tuo pat metu ir labai humanišką bei labai nuolankią*. Bažnyčios reformatorius, gyvenęs visu šimtmečiu anksčiau nei Martynas Liuteris, priešinosi indulgencijų pardavinėjimams, kvietė skelbti

Evangeliją gimtąja kalba, drąsino dalyti komunią *abiem pavidalais* ir reikalavo iš pagrindų peržiūrėti dvasininkų privilegijas.

Butta pastebi, kad Husas prisime-namas kaip universiteto profesorius, galiausiai – rektorius, kaip žmogus, kuris formavo nacionalinį identitetą ir kalbą, ir dar kaip geras savo avelių pastorius bei mokytojas.

Prieš vienerius metus Betliejaus koplyčia tapo ceremonijos, žyminės 600 metų nuo Jano Huso ir Jeronimo Pragiškio sudeginimo, šeimininku. Per šiuos metus Prahoje įvyko dar daug renginių, parengta ekspozicijų, tyrinėjančių istorinį paveldą šiandien vis labiau sekuliarizuotoje visuomenėje.

Verta paminėti, kad 2015 m. metinė Prahos miesto turizmo ataskaita su Husu susijusią veiklą vertina kaip labai prisidėjusią prie rekordus mušančio miesto lankytojų skaičiaus tais metais.

Theodore Gill,
vyriausiasis PBT komunikacijos
Ženevoje redaktorius,
Presbiterijonų Bažnyčios (JAV)
iššventintas kunigu.
2016 m. liepos 7 d.
Iš anglų kalbos išvertė
dr. Povilas Jašinskas

Posėdžiavo Reformacijos metų minėjimo komisija

Liepos 8 dieną į pirmą posėdį susirinkusi Reformacijos metų minėjimo komisija aptarė Reformacijos 500–ųjų metinių minėjimo planą.

Pasak komisijos pirmininko, kultūros viceministro dr. Romo Jarockio, Reformacijos minėjimo programai iš įvairių institucijų gautų daugiau kaip pusšimčio pasiūlymų spektras labai platus, tačiau lėšų poreikis kelis kartus viršija Kultūros ministerijos galimybes, todėl būtina gerai apsvarstyti siūlomus projektus, paieškoti ir kitų finansavimo šaltinių.

Reformacijos 500–ųjų metinių minėjimo plane siūlomi moksliniai, kultūriniai, edukaciniai ir pažintiniai renginiai, reformacijos atminimo įamžinimo, leidybos ir audiovizualiniai bei viešinimo projektai.

Reformacijos metų minėjimo komisiją sudaro Romas Jarockis – kultūros viceministras (komisijos pirmininkas), Irena Seliukaitė – Kultūros ministerijos Meno ir kūrybinių industrijų politikos departamento direktorė (komisijos pirmininko pavaduotoja);

Grasilda Blažienė – Lietuvių kalbos instituto mokslo tarybos pirmininkė; Donatas Balčiauskas – Lietuvos reformacijos istorijos ir kultūros draugijos pirmininkas; Jovita Cibulskytė – Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto departamento Kultūros skyriaus vyriausioji specialistė, laikinai vykdanči Kultūros skyriaus vedėjo pareigas; Rimantas

Jokimaitis – Švietimo ir mokslo ministerijos Bendrojo ugdymo departamento Pagrindinio ir vidurinio ugdymo skyriaus vyriausiasis specialistas; Deimantas Karvelis – Lietuvos edukologijos universiteto Istorijos fakulteto prodekanas; Sigitas Kregždė – Lietuvos reformacijos istorijos ir kultūros draugijos garbės pirmininkas; Ingė Lukšaitė – Lietuvos istorijos instituto Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės istorijos skyriaus vyriausioji mokslo darbuotoja; Sigitas Narbutas – Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių bibliotekos direktorius; Dainora Pociūtė-Abukevičienė – Vilniaus universiteto Senato pirmininkė, Filologijos fa-

kulteto Lietuvių literatūros katedros vedėja; Mindaugas Sabutis – Lietuvos evangelikų liuteronų bažnyčios konsistorijos pirmininkas; Juozas Sabolius – viešosios įstaigos „Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija“ prodiuseris; Jolita Steponaitienė – Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Informacijos išteklių departamento direktorė; Tomas Šernas – Lietuvos evangelikų reformatų generalinis superintendantas; Rimantas Žirgulis – Kėdainių krašto muziejaus direktorius.

2017 metus LR Seimas yra paskelbęs Reformacijos metais.

Perspausdinta iš www.lrkmlt

Julijonos* iš Norvičio mintys apie maldą (XIV a.)

Melskis viduje, nors nejauti jokio malonumo, nes tai naudinga, net jei nieko nejauti, nieko nematai ir tau atrodo, kad nieko negali. Nes sausroje ir skurde, ligoje ir menkume tavo malda Man maloni, nors tau pačiam atrodo niekam tikusi, tokios yra Mano akyse visos tavo maldos, ištartos su tikėjimu.

* Julijona iš Norvičio (1343-1413) – garsiausia anglų mistikė.

Ištrauka iš jos knygos „Dievo meilės apreiškimai“ (Revelation of Divine Love, 14, XLI).

Perspausdinta iš www.ramioslankos.lt – Šiaulių bažnyčios Tiesos žodis pastorės Anželikos Krikštaponienės tinklaraščiui.

Pasaulinės Liuteronų Sąjungos piligrimų stotis Vitenberge

Birželio 14 dieną Kosvige (vok. *Coswig*, Saksonija-Anhaltas, Vokietija) Šv. Mikalojaus (*St. Nicolai*) bažnyčioje prasidėjo piligriminė kelionė į Vitenbergą, į kurią po pamaldų, palaiminti PLS prezidento, vyskupo dr. Munibo Younano, leidosi per 200 piligrimų iš daugiau nei 35 pasaulio valstybių, tarp kurių buvo ir atstovai iš Lietuvos – Šakių evangelikų liuteronų parapijos tarybos pirmininkė Daiva Kalinauskaitė ir LELB Konsistorijos prezidento narys kun. Virginijus Kelertas.

Pirmasis piligrimų sustojimas žengiant Liuterio keliu buvo Apollensdorfe, kur piligriminės kelionės dalyviai susirinko stadione. Sustojimo tema *Žmonės – už pinigų neįgyjama*. Stadione pastatytose palapinėse piligriminės kelionės dalyviai galėjo susipažinti su įvairių šalių karo pabėgėlių dalia ir PLS jiems teikiama pagalba. Pilgrimai buvo suskirstyti mažesnėmis grupelėmis ir PLS savanorių padedami galėjo patys praeiti sumodeliuotu keliu, kuriame

laukė užduotis per penkias minutes su šeima palikti namus, keliauti į svetimą kraštą ieškant prieglobsčio, registracija pabėgėlių centre ir kitos patirtys, su kuriomis susiduria karo pabėgėliai.

Antrasis sustojimas buvo taip pat Apollensdorfe. Sustojimo tema *Kūrinija – už pinigų neįgyjama*. Sustojimo kuratoriai – evangelikų organizacija *Duona pasauliui (Brot für Die Welt)*. Sustojimo metu buvo galimybė apmąstyti atsakingą Dievo mums patiktų turtų vartojimą ir pajusti, kad su šiandieniniu gyvenimo būdu mes žengiame Dievo kūrinijos naikimo link, naikindami ir patys save.

Paskutinis sustojimas buvo Liuterio sode Vitenberge. Sustojimo tema *Išganymas – už pinigų neįgyjamas*. Temą pristatė Žemutinės Saksonijos Misija kartu su Leipcigo Misija. Sustojimo metu buvo galimybė apmąstyti vis daugiau žmonių pritraukiančią kryptį, vadinamąją „gerovės evangeliją“ – klaidingą mokymą,

prieštaraujantį liuteroniškai teologijai ir tradicijai.

Liuterio sode, kuriame pasitinkant Reformacijos 500 metų jubiliejų sodinami viso pasaulio Bažnyčių medžiai, auga ir 164 numeriu pažymėtas Lietuvos evangelikų liuteronų Bažnyčios medis, kurį 2010 m. spalio 10 d., atstovaudamas LELB vyskupui Mindaugui Sabučiiui, pasodino Lipės evangelikų liuteronų Bažnyčios superintendantas kun. Andreas Lange. Šia proga bibliniam votumui buvo pasirinktas Dievo Žodis iš Patarlių knygos 13,12: *Atidėta viltis susargdina širdį, o įgyvendintas troškimas yra gyvybės medis*.

Birželio 15 d. Vokietijos prezidentas, liuteronų kunigas Joachim Gauckas ir PLS vadovai Liuterio sode atidengė skulptūrą *Dangaus Kryžius*.

Kun. Virginijus Kelertas
Perspausdinta iš
„Lietuvos evangelikų kelias“,
 2016 Nr. 6
 2016 m. liepos mėn. 17 d.

Vokietijos prezidentas, kun. Joachim Gauckas drauge su PLS prezidentu vysk. dr. Munibu Younanu ir PLS gen. sekretorium kun. dr. Martinu Junge Liuterio sode Vitenberge iškilmingai atidengė skulptūrą „Dangaus kryžius“ („Himmelskreuz“, skulptorius Thomasas Schönauderis iš Diuseldorfo).

Vidurvasario tradicinis savaitgalis

Išaušo apniukęs liepos 23-iosios šeštadienio rytas, žadėjęs protarpiais lietų, todėl į kelionę teko pasiimti apsaugą nuo lietaus. Grupė gerai nusiteikusių parapijiečių vyko įprastinėn kelionėn į Papilį – partizanų kapinaites ir į Kubilių Kapų šventę. Nuvažiavome sėkmingai, laiku, kaip ir kasmet padėjome gėlių prie paminklų. Atvyko kunigas Rimas Mikalauskas ir Papilio parapijos vargonininkė Vigilija Macienė.

Malda ir giesmėmis pagerbėme čia besiilsinčius partizanus, kovojusius ir žuvusius už mūsų laisvę. Užtrukome ko ne valandą, o iki Kapų šventės Kubiliuose dar turėjome daug laisvo laiko, tad entuziastingai priėmėme parapijiečių Baltušių pasiūlymą nuvykti į jų artimųjų amžino poilsio vietą – Raščiūnų ev. reformatų kapines. Gerai nusiteikę važiavome vingiuotais kaimo keliukais, kur pakelėse akis traukė nedideliuose laukų ploteliuose baltai žydintys grikliai. Dar labiau pradžiugino ir nustebino gana tvarkingos, gražiai išplanuotos, aptvertos ir prižiūrimos Raščiūnų kapinaitės. Dauguma mūsų jose buvome pirmą kartą. Kapinėms jau per 100 metų – tai keleto kaimų šeimų (po 5-8 kapavietes) amžino poilsio vieta.

Diena išsigiedrijo – be lietaus, o ir nekaršta, todėl agapė suruošėme kapinių medžių paunksmėje. Pasivaišino, pasikalbėjome, pasiklausėme Valerijos Baltušienės pasakojimo

Valerija Baltušienė

apie jų šeimos išgyvenimus tremtyje. Jos brolis – Bronius Skiauterė (1924-2013), buvęs Vilniaus parapijietis, gyvenęs ir dirbęs Eišiškėse, rūpinosi partizanų atminimo įamžinimu Papilyje, vietoje, kur buvo užkastas 1948 m. žuvęs brolis, partizanas Povilas, ir

jo kovos draugai, inicijavo paminklo pastatymą.

Atkutę po nuoširdaus bendravimo, išvykome į Kubilius. Ten pradžiugino ne tik – kaip visada – tvarkingos kapinės, bet ir naujai sumeistrauti suolai bei stalas, skirti Kapų šventės dalyviams. Nemažai žmonių būriavosi prie artimųjų kapaviečių. Atvykus gerb. kunigui Rimui Mikalauskui, norintieji maldoje paminėti savo mirusius artimuosius rikiavosi į eilutę.

Kapų šventė praėjo pakiliai, nors saulės atokaitoje buvo net tvanku. Įkvepiantis ir prasmingas kunigo pamokslas vertė susimąstyti apie Dievo vedimą mūsų gyvenimuose.

Pasidžiaugę ir pasimatę su giminaičiais, pažįstamais, išskubėjome į namus.

Kubiliuose

Partizanų kapinaitėse

Sekmadienį iš ryto vyko į Šilaičius. Čia vyko mūsų parapijos Kapų šventė. Diena vėl buvo labai graži, be lietaus. Susirinko nemažas būrys parapijiečių ir jų svečių. Šią Kapinių šventę laikė atvykęs iš Vilniaus parapijos administratorius kun. Raimondas Stankevičius. Kunigas pasidžiaugė, kad šventės dalyvių gausa primena Kapų šventes Biržų krašte. Klausėmės jo jaudinančio pamokslų, giesmių ir maldomis prisiminėme ir pagerbėme savo mirusius artimuosius. Dar po to nuvykome ir į Pašilių kapines, prie neseniai mus palikusio parapijiečio ►

Kapų šventė Šilaičiuose

Krt. P. R. Puodžiūnas sveikina kunigą Raimondą Stankevičių

► Arvydo Karoso kapo. Kunigas priminė, koks trapus žmogaus gyvenimas, prisiminė nuoširdų bendravimą su Arvydu. Visi pasimeldėme, sugiedojome giesmę ir važiovome į bažnyčią, į sekmadienines pamaldas.

Klausėmės Dievo Žodžio, kunigo pamokslu, giesmėmis šlovinome Viešpatį.

Pamaldos buvo su Viešpaties Vakariene. Po pamaldų parapijos seniūnų valdybos pirmininkas krt. P. R. Puodžiūnas parapijiečių vardu pasveikino kunigą Raimondą Stankevičių su naujomis vicesuperintendente pareigomis, o mes ta proga sugiedojome giesmę Sveikiname Jus širdingai.

Visas turiningo vidurvasario tradicinio savaitgalio akimirkas aptarėme agapėje po pamaldų. Džiugu, kad visi liko patenkinti ir dvasiškai praturtėję. Su pakilia nuotaika visi skirstėmės į namus.

Iki susitikimo rugpjūčio antrąją sekmadienį bažnytėlėje...

Sigita Audickienė

Už nuopelnus Lietuvai ir jos vardo garsinimą pasaulyje apdovanota Valentina Dagienė

Liepos 6 d. Valstybės dienos proga už nuopelnus Lietuvai ir jos vardo garsinimą pasaulyje apdovanota Vilniaus ev. reformatų parapijos narė prof. dr. Valentina Dagienė

Valstybės – Lietuvos Karaliaus Mindaugo karūnavimo – dienos proga Prezidentūroje šalies vadovė Dalia Grybauskaitė įteikė apdovanojimus už nuopelnus Lietuvai ir Lietuvos vardo garsinimą pasaulyje kelioms dešimtims lietuvių ir užsienio piliečių. Buvo apdovanoti net septyni Vilniaus universiteto (VU) mokslininkai, tarp jų – Matematikos ir informatikos fakulteto profesorė dr. Valentina Dagienė. Jai prezidentė Dalia Grybauskaitė prisegė Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino Riterio kryžių. Valentina šiais metais tapo Europos skaitmeninio pasaulio moters vardo laureate kompiuterinio meistriškumo kategorijoje. Šis garbingas apdovanojimas jai buvo įteiktas balandžio 25 d. Briuselyje.

„Vr.ž.“ inf.

Kapinių šventė – Reformatų skvere

Liepos 21-ąją pačiame Vilniaus centre, Pylimo gatvėje, skvere prieš Reformatų bažnyčią vyko Kapinių šventė. Renginys, kuris vieniems kėlė daug klausimų (moteriškos, laukusios autobuso čia pat esančioje stotelėje, stebėjo susirinkusiuosius ir kažką tarpusavyje tyliai aptarinėjo), kitiems nė akimirkai nesutrikdė įprasto laisvalaikio ritmo (už Šv. Raštą skaičiusio kun. Raimondo nugaros jaunuoliai įnirtingai svaidė kamuolį. Kaip prieš valandą... Kaip vakar... Kaip užvakar...). Tačiau Vilniaus parapijiečiams, tąvakar ištrūkusiems iš darbų karuselės, šis laikas, praleistas buvusių reformatų kapinių vietoje prisimenant čia palaidotus tikėjimo brolius ir seseris, buvo labai prasmingas. Maldomis ir giesmėmis priminta sau ir kitiems, kad čia turi būti skelbiamas Dievo Žodis. Po šventės visi rinkosi į bažnyčią, kur vargonininkė Gražina Petrauskaitė padovanojo nuostabią garsų ir jausmų puokštę – atliko J. Pachelbel, J. S. Bach, M. Reger, D. Buxtehude kūrinys.

Parapijietė Viktorija Liauškaitė priminė, kaip ir kokiomis aplinkybėmis ev. reformatai įsikūrė šioje vietoje. XVII a. pradžioje reformatai turėjo savo bažnyčią, parapijos namus, biblioteką dabartinėje Volano gatvėje esančios Švietimo ir mokslo ministerijos vietoje. Vyko arši kontreformacijos kova, jėzuitai visais būdais stengėsi pakenkti reformatams. Taigi, reformatai po vieno konflikto su katalikais buvo apkaltinti, jog šaudė iš lankų į Šv. Mykolo bažnyčios bokštą, kaip tada

buvo rašoma teismo dokumentuose, buvo išprovokuotas paskutinis šioje vietoje susidorojimas su reformatais. Teismas priteisė reformatams patiems nusigriauti bažnytinį kompleksą ir išsikelti už miesto sienų į Pylimo gatvėje esančias reformatų kapines.

Šioje vietoje reformatai jau yra per keturis šimtmečius. Iki dabartinės, XIX a. pradžioje statytos bažnyčios, čia stovėjo dar kelios reformatų bažnyčios.

Šalia bažnyčios esančiose kapinėse stovėjo Šreterių šeimos mauzoliejinė koplyčia, pastatyta XVIII a. pabaigoje Boguslavo Šreterio iniciatyva. Istorinė medžiaga liudija, kad šiose kapinėse palaidotas ir garsusis kartografas Šarlis Hermanas de Pertė (Karol Herman de Perthées, 1740–1815), 1768 m. sudaręs Lenkijos karalystės ir Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės generalinį geografijos atlasą.

1980 m. vakarinėje kapinių dalyje dar buvo šio žymaus žmogaus antkapinis paminklas su įrašu prancūzų kalba. Dėl sovietmečiu sunaikinto antkapio šiuo metu žymaus kartografo kapo vieta tapo nežinoma.

Paskutinį sovietmečio dešimtmetį, 1983 metais, kuriant parką buvusių kapinių vietoje, Šreterių koplyčios antžeminė dalis buvo sunaikinta. Bet iki šių dienų yra išlikusi stačiakampio plano kriptą giliau žemėje bei lauko akmenų ir plytų mūro pamatas. Žinoma tik tiek, kad ji pastatyta 1777 metais Boguslavo Šreterio iniciatyva. Koplyčia turėjo vieną įėjimą iš pietų pusės. Ji buvo įtraukta į valstybės

saugomų objektų sąrašą.

1947 m. liepos 27 d. sovietų valdžia nusprendė uždaryti bažnyčią. 1953 metais Vilniaus reformatų parapija nustojo egzistavusi. 1957 metais buvo išvežti vargonai ir šviestuvai. 1958 m. bažnyčią, mažai ką joje pakeitus, miesto architektas Naujokaitis pritaikė kino teatrui.

1980 metais pradėjus buvusių kapinių vietoje kurti skverą, buvo sunaikinti išlikę antkapiai, koplytėlė, išrausti praėjimai, nuklojant juos gelžbetonio blokais, pastatytas paminklas *Tarybinams partizanams ir pogrindininkams*. Jis nepriklausomybės metais buvo perkeltas į Grūto parką.

Vilniaus miesto savivaldybė parengė Reformatų skvero – parko rekonstrukcijos projektą. Jame siūloma harmoningai susieti istorinį ir esamą kraštovaizdį, atkurti natūralų šlaito ir terasos reljefą, saugią ir maksimaliai žmonių su negalia reikmėms pritaikytą viešąją erdvę. Taip pat čia ketinama suformuoti ir apsėti baltai žydinčiais dobiliukais pievą, kuri džiugintų kiekvieno akis ir suteiktų švaros pojūtį. Šalimais bus įrengta ir vaikų žaidimo erdvė. Teritorija bus apšviesta, stebima vaizdo kameromis ir rakinama nakčiai.

Seimas 2017-ius paskelbė Reformacijos metais. Tai suteikia vilties tikėtis, kad skvere iškils paminklas Reformacijai ir jos veikėjams.

ALDONA BALČIŪNAITĖ-TICHONOVIENĖ

1927 08 05–2016 06 20

Vilniaus ev. reformatų parapiją paliko dar viena senosios kartos reformatė – Aldona Balčiūnaitė-Tichonovienė, gimusi 1927 rugpjūčio 5 d. Bliūdžių kaime, Nem. Radviliškio parapijoje.

Jos mama – Ona Čygaitė-Balčiūnienė mirė, kai Aldutei tebuvo vos septyni mėnesiai. Tuomet mažytę anūkę Aldoną (krikšto vardas Ona) pasiėmė auginti ir atsinešė į Jasiškių kaimą jos babytė Ona Dagytė-Čygienė, kuri buvo kunigo Petro Dagio teta. Aldutę rūpestingai globojo ir jos šviesaus atminimo tėvas Juozas Balčiūnas, mieli giminės. Aldonos krikšto motina tapo kun. Petro Dagio sesuo Ona Dagytė-Rukmanienė, kuri, neturėdama savų vaikų, ne tik globojo mažąją našlaitę, bet, jai suaugus ir ištekęs, ypač mylėjo – kaip savo – brangiausias anūkes, Aldonos dukras Violetą ir Nedą. Šios, labai laukiamos, leisdavo visas vasaras Peikštenių kaime, Sodeliškių apyl., Biržų rajone, buvo krikštytos Biržų ev. reformatų bažnyčioje, pamilo kaimą, Biržų krašto gamtą, dainas, papročius ir kaimo žmones.

Aldona Balčiūnaitė mokėsi Biržų gimnazijoje, vėliau – Biržų prekybos mokykloje. Mokyklos bendraamžės prisimena, kad Aldutė buvo labai graži mergaitė, vilkėdama uniformą labai gražiai ir išraiškingai deklamudavo eilėraščius. Savarankiškai pradėjo dirbti jau nuo 14 metų. Gyvendama Biržuose, dirbo vaikų darželio vedėja, auklėtoja. Susipažino, draugavo ir vėliau susituokė su Fiodoru Tichonovu (gimęs 1925 05 22 sentikių šeimoje, Kelmės rajone, saviškių vadintas Tadu). Drauge su vyru nuėjo laimingą bendrą gyvenimo kelią, kuris tęsėsi beveik 66 metus, abu labai mylėjo ir vertino šeimą.

Atsikūrus Vilniaus ev. reformatų parapijai ir atgavus bažnyčią, Aldoną dažnai matydavome pamaldose, patardavo, kaip turėtume puošti, tvarkytis, priiminėti tuomet gausiai besilankančius svečius – misionierius iš giminingų užsienio Bažnyčių.

Užaugino dukras Nedą, gyvenančią Norvegijoje, ir Violetą, vaikų ligų

*Ten angelai šventi sulauks tavęs linksmai,
Matai tu patį Viešpatį besėdintį aukštai.*

Taip vargas visas pergalėtas,

Vainikas ant galvos uždėtas.

Jau su Dievu!

290 giesmė iš liuteronų Giesmių ir maldų knygelės

gydytoją, neonatologę, medicinos mokslų daktarę, kurios sodyboje nuo pavasario iki rudens abu su vyru gyvendavo ir leido gražiausius ir ramiausius paskutinius 30 metų. Abi dukros labai rūpinosi savo tėveliais

tiesk namuose, tiek paskutiniaisiais gyvenimo metais ligoninėje, jiems sunkiai sergant. Savo senelius labai mylėjo anūkai: Jonas Drejeris, Andrius Šapoka, Giedrė Šapokaitė-Vanagienė; provaikaičiai: Nojus Teodoras Vanagas bei mažoji Aleksandra Sofija Vanagaitė.

Mirė Aldona Balčiūnaitė-Tichonovienė birželio 20 dienos ankstų rytą. Gausus būrys giminių, pažįstamų, kaimynų su malda ir giesme palydėjo Aldoną į Antavilių kapines, esančias prie Vilniaus, kur ilsisi jos krikšto mama Ona Rukmanienė su vyru. Aldonos vyras Fiodoras Tichonovas, labai sunkiai pakeldamas žmonos netektį, mirė netrukus, liepos 17 d., palaidotas greta Aldonos liepos 19 d. Vaikus ir vaikaičius skaudžioj netekty guodžia puikūs prisiminimai ir amžinas dėkingumas tokiems geriems tėvams, seneliams.

Vilniaus ev. reformatų parapija nuoširdžiai užjaučia dukras Violetą ir Nedą, vaikaičius Joną, Andrių ir Giedrę bei provaikaičius netekus Tėvų, Senelių, Prosenelių...

**Vilniaus ev. reformatų parapijos
seniūnai**

JŪRATĖ LEONAVIČIŪTĖ-ŠVĖGŽDIENĖ

1975 12 14–2016 06 20

Birželio 20 d. staiga mirė Vilniaus ev. reformatų parapijos narė, buvusi *Giesmės* choristė, vaikų sekmadieninės mokyklėlės mokytojos krt. A. Balčiauskienės padėjėja, atsikūrusios Vilniaus reformatų parapijos pirmos laidos konfirmantė Jūratė Leonavičiūtė-Švėgždienė.

Jūratė gimė 1975 gruodžio 14 d. Vilniuje reformatės Marytės Pelanytės ir Leonardo Leonavičių šeimoje. Turėjo jaunesnį brolių Joną, dabar su šeima gyvenantį ir dirbantį Airijoje.

Atsikūrus Vilniaus reformatų parapijai, Leonavičių šeima įsijungė į bažnyčios gyvenimą. Vaikai lankė sekmadieninę mokyklėlę, paveldėję iš tėvų gerą klausą ir gražius balsus, papildė Vilniaus reformatų chorą, tada vadovaujamą dirigentės Tamaros Blažienės. Vėliau Jūratė tapo vaikų sekmadieninės mokyklėlės mokytojos A. Balčiauskienės uolia padėjėja.

Jūratė gerai mokėsi vidurinėje mokykloje, kurią baigė 1994 m. ir įstojo į Vilniaus pedagoginį universitetą, dabartinį Edukologijos universitetą. 2000 metais baigė magistrantūros studijas, įgydama istorijos mokytojos kvalifikaciją. Įsidarbino netoli namų esančioje vidurinėje mokykloje, dabartinėje Vilniaus Radvilų gimnazijoje, kurioje ir dirbo iki netikėtos mirties.

*Po būvio šioj tamsybėj man Dievas
amžinybėj geresnių duos dienų,
Ten niekadoms nemirsiu,
nei nieku nepavirsiu,
bet džiaugsiuos amžinu džiaugsmu...*

339 giesmė iš liuteronų GMK

2000 metais sukūrė šeimą su istoriku, studijų draugu Viliumi Švėgžda. Gimė sūneliai, kuriems jau po Mamos mirties, rugpjūtį, sukako: Vyktintui – devyneri, o Linukui – penkeri metukai.

Jūratė buvo puiki Mama, rūpestinga Žmona, mylinti ir mylima Dukra. Labai draugiška, maloni, rami ne tik su draugais, artimaisiais, bet ir menkliau pažįstamais ar visai atsitiktiniais žmonėmis. Nemokėjo pakelti balso, garsiai pasibarti ar pareikšti nepasitenkimą. Vaikystėje lankė dailės mokyklą, keramiką, lipdė įvairius

darbelius iš molio, liejo akvareles, vėrė papuošalus, mezgė, siūdavo sau ir vaikams rūbelius.

Buvo kupina sumanymų, planų, pasibaigus mokslo metams, po įtempto darbo mokykloje, ruošėsi atostogoms, planavo aplankyti Biržus, ten gyvenančius gimines, nuo vaikystės pamėgtas vietas. Deja, pirmą atsotogų dieną – šeštadienį, pasijuto blogai, buvo išvežta į ligoninę, bet joje neatsigavo, o nugrimzdo į gilią komą, iš kurios nebepabudo, palikdama begaliniam skausmė vyrą, tėvus, mažus vaikelius...

Mirė kunigui Raimondui ir artimiesiems kalbant maldas pirmadienį, birželio 20 dieną.

Artimieji, giminės, draugai, mokiniai, bendradarbiai, parapijiečiai palydėjome Jūratę birželio 23 d. į Vilniaus Karveliškų kapines.

Kun. R. Stankevičiui Karveliškų kapinėse pradedant laidotuvių liturgiją ir tariant žodžius iš Apreiškimo Jonui: *Ir aš išgirdau iš dangaus balsą, kuris liepė: „Rašyk: ‘Nuo šiol bus palaiminti mirusieji, kurie miršta Viešpatyje. Taip, – sako Dvasia, – jie turi atilsėti nuo savo vargų, nes jų darbai juos lydi’* /Apr 14,13/, tyru balseliu pragydo paukštėlis ir nesiliovė čiulbėjęs keletą minučių...

D. Gudliauskienė

I N F O R M A C I J A

Liepos 8–20 d. Lietuvos evangeliškos bažnytinės muzikos sandraugos kartu su Kylio (Vokietija) Mettenhofs parapija bei Šiaurės Elbės evangelikų liuteronų Bažnyčia surengtame tarptautiniame bažnyčių chorų vadovų, giedotojų meistriškumo seminare *Muzikinis tiltas tarp Lietuvos ir Šiaurės Vokietijos* dalyvavo ir Vilniaus reformatų choro *Giesmė* vadovė Janina Pamarnackienė, dirigavusi seminaro jungtiniam lietuvių-vokiečių chorui liepos 18 dienos koncerte Pliomo miestelyje.

Liepos 9 d. vilniečiai rinkosi į Kapų šventę Karveliškėse malda ir giesme prisiminti čia palaidotus artimuosius, draugus, buvusius parapijiečius. Nors per visą kapų šventę lijo lietus, bet žmonių buvo susirinkę nemažai, tik, gaila, kad ir dangus verkė neseniai čia palaidotos Jūratės Leonavičiūtės-Svėgždienės.

Kapų šventė Karveliškėse

***Ateikite pas mane visi, kurie vargstate ir esate prislėgti;
aš jus atgaivinsiu!***

Mt 11,28

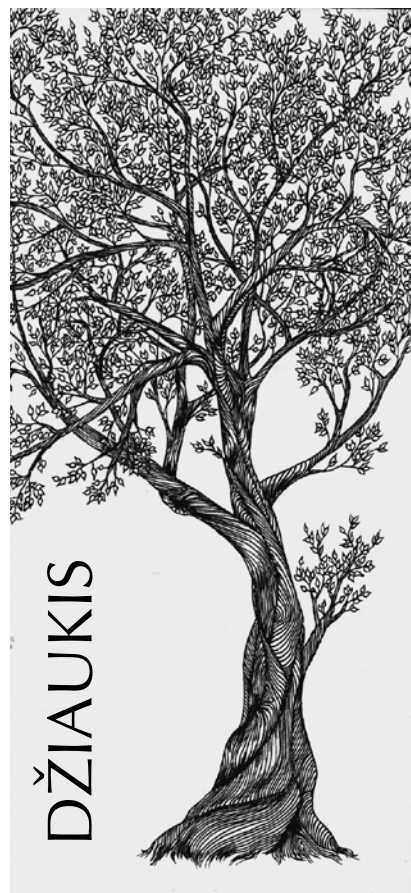
*Nuoširdžiai užjaučiame vargonininkę
LAIMĄ KAČENAUSKIENĘ-TUNKŪNAITĘ,
liepos 22 d. mirus mylimai Mamytei.*

„Vilniaus reformatų žinių“ leidėjai

Liepos 21 d. skvere priešais Reformatų bažnyčią – buvusiose reformatų kapinėse – buvo prisiminti čia palaidoti tikėjimo broliai ir seserys, taip pat prisimintos prieš daugiau kaip 180 metų įvykusios iškilmės – naujosios Vilniaus reformatų bažnyčios pašventinimo pamaldos. Maldomis ir giesmėmis priminta sau ir kitiems, kad čia daug amžių mūsų protėviams buvo skelbiamas Dievo Žodis, kad jis turi būti skelbiamas ir mūsų ainiams.

Liepos 16-23 d.d. dvidešimt trečią vasarą vyko vaikų stovykla *Nemradas-16* Nemunėlio Radviliškyje, Biržų r. Stovyklos direktore šiais metais buvo Irma Zablackaitė, dvasiniu kapelionu – lektorius Vaidotas Ickys. Taip pat stovykloje lankėsi ir pamokslavo kunigas-misionierius Frankas van Dalenas bei jo žmona Emile van Dalen.

Liepos 30 d. pavakarę į Vilniaus ev. reformatų bažnyčią rinkosi vilniečiai į Atminimo ir maldos vakarą *Budėkime dėl santarvės ir taikos*, skirtą pagerbti žuvusiųjų Medininkų poste pareigūnų atminimą, į kurį atvyko Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Vilniaus teritorinės muitinės pareigūnai, žuvusiųjų giminės, draugai, bendradarbiai.

Džiaukis vėju, džiaukis saule,
Kad gyventi Dievas leido.
Jam turi dėkingas būti,
Kad neleidžia tau pražūti.

Visa tai, kas Žemėj gyva,
Tai Aukščiausiojo kūryba –
Augalus jisai pasėjo,
Žmogui išminties įdėjo.

Gyvastį turi mylėti,
Dievą širdyje turėti.
Kristus laimins dorus darbus,
Kelyje bus tavo sargas.

Alfredas Naktinis
2016 m.

Sveikiname

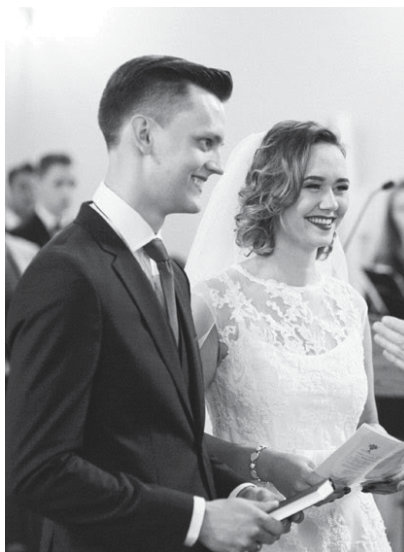

Foto Gedimino Trečioko

*...žmogus paliks tėvą ir motiną,
glausis prie žmonos,
ir jie taps vienu kūnu... /Pr 2,24/*

*Sveikiname ŽIVILĘ IEVĄ PALIONYTĘ
ir MANTĄ KELMINSKUS,
liepos 15 d. sukūrus šeimą.*

Vilniaus ev. reformatų parapijos seniūnų taryba

Teresės Avilietės* mintys apie sielą (XVI a.)

*Į savo sielą turime žvelgti kaip į pilį, kuri visa – iš deimanto ar
tyriausio krištolo ir kurioje yra daugybė kambarių, kaip danguje
yra daug buveinių (Jn 14, 2).*

*Juk gerai pagalvojus, teisiejo siela yra ne kas kita kaip rojus, ku-
riame Jis sako randas sau džiaugsmą (Pat 8, 31).*

*Tai koks, jūsų nuomone, turi būti tas kambarys, kuriame džiau-
giasi toks galingas, išmintingas, toks tyras ir visokiausių gėrybių
kupinas Karalius?*

*Nerandu nieko, su kuo galėčiau palyginti sielos didį, grožį ir
talpumą. Juk Jis pats sako mus sukūręs pagal savo paveikslą ir
panašumą (Pr 1, 26).*

**Teresė Avilietė (1515-1582) – žinoma Ispanijos mistikė reformuotoja,
pripažinta Bažnyčios mokytoja, kuri savo dvasiniame gyvenime sujungė gilių
pamaldumą ir praktinį dvasingumą.*

Ištrauka iš jos garsiausio kūrinio *Vidinės pilies buveinės*.

Perspausdinta iš www.ramioslankos.lt Šiaulių bažnyčios Tiesos žodis pastorės Anželikos
Krikštaponienės tinklaraščio.

Leidinio spaudos rėmėjas

Birbinių g. 4a, LT-02121, Vilnius
tel.: +370 5 2627585
mob.tel.: +370 655 24403
Linksmoji g.5, LT-02041, Vilnius
tel.: +370 5 2639004
mob.tel.: +370 652 11944
www.klion.lt

Laida EVANGELIKAMS
„KELIAS“

Per „LRT Kultūra“ –
kas antrą šeštadienį 10.15 val.

kartojama per tą patį kanalą
kitą šeštadienį 10.15 val.

Laidos redaktorė ir režisierė
Irena Morkevičienė,
iremor@lrt.lt
tel. 8 681410765

Laiškus redakcijai galite rašyti:

Pylimo 20-13, Vilnius,
Vilniaus ev. reformatų parapijos raštinė,
el.paštas: dalija@mail.lt

Parengė Dalija Gudliauskienė,
tel. 8 685 74 951

Redagavo, spausdino
Genovaitė Mikalajūnienė,
Rasa Žilytė-Šernienė,

Damian Finer

Leidėjas:

Vilniaus ev. reformatų parapija
Tiražas 100 egz.

Leidėjai straipsnius taisy ir trumpina
savo nuožiūra

**Laikraštis platinamas už auką.
Leidžiamas tik iš surinktų aukų.**